

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA – PODUNAJSKÉ BISKUPICE

Miestny úrad

Trojččné námestie 11, 825 61 Bratislava

Materiál určený na rokovanie:
Príslušné komisie
Miestna rada: 19.4.2021
Miestne zastupiteľstvo: 27.4.2021

Informácia

**Hodnotenie priebežného plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb
mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice**

Návrh predkladá:

Mgr. Zoltán Pék
starosta

Materiál obsahuje:

- vyjadrenie miestnej rady
- návrh uznesenia
- informáciu

Zodpovedná:

Ing. Mariana Páleníková
prednostka

Spracovala:

Mgr. Bibiána Guldanová
ved. odd. soc. vecí,
zdravotníctva a bytovej politiky

apríl 2021

Vyjadrenie miestnej rady (zasadnutie dňa 19.04.2021)

UZNESENIE č. 134/2021/MR

Miestna rada vzala na vedomie informáciu a odporúča miestnemu zastupiteľstvu schváliť predložený návrh uznesenia.

Vyjadrenie komisií

Komisia finančná, podnikateľských činností a obchodu:

neprerokovala

Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva:

Uznesenie č. 3412021

**Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva MsZ Bratislava-Podunajské Biskupice
berie na vedomie**

**Informáciu - Hodnotenie priebežného plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb mestskej
časti Bratislava-Podunajské Biskupice**

Komisia školstva, kultúry, mládeže a športu:

neprerokovala

Komisia územného plánu, výstavby, životného prostredia, odpadov a cestného hospodárstva.:

neprerokovala

Komisia pre posudzovanie žiadostí:

neprerokovala

Návrh uznesenia

Uznesenie č. : .....

Miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice po prerokovaní:

b e r i e n a v e d o m i e

Informáciu

Hodnotenie priebežného plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb
mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice

Informácia

Hodnotenie priebežného plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice

Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na obdobie rokov 2019-2023 (ďalej len „KPSS“) bol bez pripomienok jednomyselne schválený uznesením miestneho zastupiteľstva č. 441/2014-2018 zo dňa 12.6. 2018 a je zverejnený na web sídla mestskej časti <https://www.biskupice.sk/miestny-urad/sluzby-mc/socialne-veci-zdravotnictvo-bytova-politika/komunitny-plan-socialnych-sluzieb/>

1. Komunitný plán sociálnych služieb podľa § 82 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Kvalitný komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len „KPSS“) vypracúva obec v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a s prijímateľmi sociálnych služieb na svojom území a má obsahovať najmä

- **analýzy** poskytovaných soc. služieb a aj požiadaviek prijímateľov a ostatných obyvateľov na rozvoj soc. služieb podľa jednotlivých druhov, foriem a poskytovateľov sociálnych služieb, analýzy demografických údajov a sociálnej situácie,
- **určenie cieľov a priorít** rozvoja soc. služieb podľa jednotlivých druhov, foriem a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb,
- **časový plán realizácie** komunitného plánu soc. služieb, s určením kapacity jednotlivých druhov a foriem soc. služieb, a ak ide o soc. službu v zariadení – počtu miest, vrátane určenia finančných, personálnych, prevádzkových a organizačných podmienok
- **podmienky, spôsob zmeny a aktualizácie a spôsob každoročného vyhodnocovania** plnenia komunitného plánu soc. služieb.

2. KPSS mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice

Vychádzajúc z vlastnej, špecifickej štruktúry, obsahuje 5 kapitol – úvod, analytickú časť, strategickú časť, realizačnú časť a záver.

Najrozsiahljšia je **analytická časť**, ktorá je spracovaná na 50 stranách z celkom 79 stranového dokumentu. Venovaná je základnej charakteristike územia, sociodemografickej analýze za obdobie rokov 2008 -2017, na str. 23 sa v súvislosti s vývojom vekovej štruktúry obyvateľstva konštatuje, že *„trend vývoja týchto skupín poukazuje na to, že je potrebné riešiť sociálne zabezpečenie pre seniorov.“*

V časti zaoberajúcej sa analýzou poskytovateľov sociálnych služieb sa uvádza, že na území mestskej časti poskytujú sociálnu službu pre seniorov 3 denné centrá s ambulatnou formou prevádzky (zriaďovateľom je mestská časť), pobytové zariadenie pre seniorov Gerium (zriaďovateľom je hlavné mesto-verejný poskytovateľ, kapacita 50 lôžok), zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Primula (zriaďovateľom je n.o. – neverejný poskytovateľ, kapacita 7, resp. 25 lôžok). Poskytovaná je domáca opatrovateľská služba (terénnou formou), prepravná služba a odľahčovacia služba, ktorých zriaďovateľom je mestská časť. Uvedená je tiež soc. služba podpora samostatného bývania a pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinnosti.

Spomína sa ubytovňa na Priekopníckej ul, útulok pre ľudí bez domova Resoty a Centrum pre deti a rodinu na Učiteľskej ul. – tieto zariadenia však neposkytujú sociálne služby. Opäť sa na str. 27 konštatuje, že *„na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na starších obyvateľov a obyvateľov s nízkymi príjmami.“*

Podrobne zaoberá monitoringom a komentárom rozpočtu na sociálnu oblasť za roky 2015-2017.

V stručnej analýze oblasti školstva je na str. 50 konštatované, že *„na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na zabezpečenie predprimárneho a základného vzdelania“* a tiež, že *„kapacita materských škôl je nedostatočná...“*

Na základe zhodnotenia prieskumu verejnej mienky prostredníctvom dotazníkov sa na str. 59 uvádza, že *„mestská časť by mala zamerať svoju pozornosť na rozvoj služieb pre seniorov, opatrovateľskú službu, školy, škôlky a taktiež na poskytovanie poradenstva (základné a špecializované).“*

Strategická časť komunitného plánu, t.j, samotné **určenie cieľov a priorít** rozvoja sociálnych služieb z hľadiska druhu, formy a aj cieľových skupín, spolu s uvedením potrebnej kapacity sociálnej služby, vrátane potrebného počtu miest v zariadeniach, s uvedením časového plánu realizácie v jednotlivých krokoch, vrátane určenia finančných, personálnych, prevádzkových a organizačných podmienok, spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb, je nosná časť komunitného plánovania.

Komunitný plán Podunajských Biskupíc jej venuje 4 strany. V úvode kapitoly sa píše, že „Aktuálna ponuka a kapacity sociálnych služieb vyhovujú potrebám obyvateľov, preto bola rozvojová stratégia zameraná na udržanie aktuálneho stavu.“ Plánované rozvojové aktivity sú orientované na seniorov a matky s deťmi. Mestská časť definovala 2 priority - **poskytovanie kvalitných sociálnych služieb seniorom** – terénnej opatrovateľskej služby a v kluboch dôchodcov a **starostlivosť o ostatné znevýhodnené skupiny obyvateľov Podunajských Biskupíc**- priestory na ubytovanie pre matky s deťmi.

Plnenie cieľov sa pravidelne, minimálne jedenkrát ročne vyhodnocuje v Správe o plnení rozpočtu mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice, v Záverečnom účte mestskej časti, v Správe o výsledku hospodárenia a vo Výročnej správe za príslušný kalendárny rok.

3. Vyhodnotenie plnenia KPSS mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice

Priorita č. 1 Poskytovanie kvalitných sociálnych služieb seniorom

Projektový zámer č.1

Vytvorenie vhodných finančných podmienok pre opatrovateľky a zamestnanie primeraného počtu (str. 66)

Názov projektu	Vytvorenie vhodných finančných podmienok pre opatrovateľky a zamestnanie primeraného počtu
Garant	Mestská časť Podunajské Biskupice
Kontaktná osoba garanta	PhDr. Alžbeta Ožvaldová - starostka mestskej časti
Partneri garanta	Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky Opatrovateľky
Realizátor	Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice
Začatie a ukončenie projektu	2019 až 2023
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti sú opatrovateľky zle finančne ohodnotené a je ich nedostatok (dopyt prevyšuje ponuku)
Cieľ projektu	Vytvorenie atraktívnych finančných podmienok a zabezpečenie primeraného počtu opatrovateľov
Výstupy	Počet opatrovateľov za kalendárny rok
Používatelia	Seniori a obyvatelia mestskej časti odkázaní na pomoc iných
Indikátory monitoringu	Počet opatrovateľov za kalendárny rok
Predpokladané finančné náklady	Cca 800 € mesačne na 1 opatrovaného pri permanentnej starostlivosti
Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti
Zmluvné podmienky	Budú dohodnuté medzi mestskou časťou a opatrovateľom
Riziká	Pretrvávajúci nezáujem o toto povolanie

Vyhodnotenie projektového zámeru č. 1

Opatrovateľkám mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice sa od 1. januára 2020 **zvýšili tarifné platy o 10 %**.

V priebehu roka 2020 boli opatrovateľkám **vyplatené mimoriadne odmeny za prvú vlnu pandémie COVID-19 a mimoriadne odmeny na úhradu nákladov za cestovné a telefonické hovory**.

Ďalšie odmeny boli opatrovateľkám vyplatené v mesiaci november a december 2020.

Prvýkrát počas poskytovania sociálnej služby poskytla mestská časť opatrovateľkám **nefinančný benefit zamestnávateľa – pracovné odevy (tričká, nohavice) a obuv**.

Aktuálne zamestnáva mestská časť 11 opatrovateľiek (z toho dve na skrátenej úväzok) a 1 opatrovateľ'a.

Projektový zámer č. 2

Udržovanie prevádzky aktuálnych klubov dôchodcov s možnosťou ich rozšírenia o ďalší (str. 67)

Názov projektu	Udržovanie prevádzky aktuálnych klubov dôchodcov s možnosťou ich rozšírenia o ďalší
Garant	Mestská časť Podunajské Biskupice
Kontaktná osoba garanta	PhDr. Alžbeta Ožvaldová - starostka mestskej časti
Partneri garanta	Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky Vedenie klubov dôchodcov
Realizátor	Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice
Začatie a ukončenie projektu	2019 až 2023
Stav projektu pred realizáciou	Mestská časť prevádzkuje v súčasnosti 3 kluby dôchodcov, ktoré sú medzi seniormi veľmi obľúbené
Cieľ projektu	Udržanie súčasnej kvality, využívania a v prípade potreby rozšírenie o nový klub dôchodcov
Výstupy	Počet seniorov pravidelne využívajúcich tieto zariadenia
Používatelia	Seniori (dôchodcovia)
Indikátory monitoringu	Počet seniorov pravidelne využívajúcich tieto zariadenia
Predpokladané finančné náklady	Ročné náklady na prevádzku zariadenia má k dispozícii úrad mestskej časti
Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti

Vyhodnotenie projektového zámeru č. 2

Prevádzka všetkých troch klubov dôchodcov sa v r. 2020 naďalej zabezpečovala v rámci **denných centier**. Kluby dôchodcov sa v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách považujú od 1. 1.2009 za denné centrá.

Denné centrá sa navyše otvorili aj ostatným osobám, pre ktoré je v súlade so zákonom poskytovaná sociálna služba – pre osoby s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

V roku 2019 sa v rámci denných centier (po akceptovaní rozšírenia cieľovej skupiny) uskutočnila prvá séria verejných prednášok na tému bezpečnosť seniorov, zrealizoval sa autobusový výlet do vianočnej Viedne, bezplatne sa poskytli biskupickým dôchodcom vstupenky na niekoľko divadelných predstavení v Slovenskom národnom divadle.

Na rok 2020 zabezpečilo oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky nové aktivity pre seniorov - tréningy pamäti, nordic walking, cvičenie tai-či, muzikoterapiu a tvorivé dielne.

Z uvedených programov sa z dôvodu obmedzenia spoločenského života kvôli COVID-19 stihlo uskutočniť iba niekoľko hodín tréningov pamäti a nordic walkingu.

Aktuálne je prevádzka v denných centrách v súlade s COVID semaforom MPSVR SR dočasne prerušená.

Projektový zámer č. 3

Prevádzkovanie zariadenia určeného na ubytovanie matiek s maloletými deťmi (str. 67)

Názov projektu	Prevádzkovanie zariadenia určeného na ubytovanie matiek s maloletými deťmi
Garant	Mestská časť Podunajské Biskupice
Kontaktná osoba garanta	PhDr. Alžbeta Ožvaldová - starostka mestskej časti
Partneri garanta	Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky
Realizátor	Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice 2019 až
Začatie a ukončenie projektu	2023
Stav projektu pred realizáciou	Ide o jedinečné zariadenie v rámci celej Bratislavy, ktoré poskytuje ubytovanie a zázemie pre matky s maloletými deťmi
Cieľ projektu	Udržanie kvality a v prípade potreby rozšírenie kapacít tohto zariadenia
Výstupy	Počet obyvateľov využívajúcich toto zariadenie
Používatelia	Matky s deťmi
Indikátory monitoringu	Počet obyvateľov využívajúcich toto zariadenie
Predpokladané finančné náklady	Finančné náklady na prevádzku objektu má k dispozícii mestská časť Podunajské Biskupice
Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti
Zmluvné podmienky	
Riziká	Zvýšenie finančných nákladov na prevádzku

Vyhodnotenie projektového zámeru č. 3

V ubytovni na Priekopníckej ul. 17 boli v predchádzajúcom období ubytované nielen matky s deťmi, ale aj dôchodcovia, jednotlivci, bezdetné páry aj rodina s dieťaťom. Ubytovňa tak neslúži iba matkám s deťmi.

Vzhľadom na technický stav a vybavenie ubytovne sa nejaví ako vhodné určiť matky s deťmi za cieľovú skupinu.

Dvojposchodová ubytovňa nižšieho štandardu ponúka na každom poschodí spoločné kúpeľne, toalety a kuchyňu.

Na oboch poschodiach sa tiež nachádzajú 2 bunky, ktoré majú po 2 izby, vlastnú toaletu, vlastný kuchynský kút a vstupnú chodbu.

V roku 2020 sme poskytli ubytovanie v 2 samostatných bunkách osamelým matkám s trvalým pobytom v Podunajských Biskupiciach - obe majú po dve maloleté deti.

Jedna matka je obeťou domáceho násillia – oddelenie sociálnych vecí jej poskytlo sociálne poradenstvo a informovalo ju o možnosti požiadať o obecný byt.

V riešení situácie druhej matky s maloletými deťmi spolupracujeme s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a mimovládnyimi organizáciami.

Ostatné 2 bunky sú z minulosti obsadené osamelým otcom s 15 ročným synom (nemá trvalý pobyt v Podunajských Biskupiciach) a úplnou rodinou so 17 ročným synom.

Projektový zámer č. 4

Pridelovanie malometrážnych bytov (str. 68)

Názov projektu	Pridelovanie malometrážnych bytov
Garant	Mestská časť Podunajské Biskupice
Kontaktná osoba garanta	PhDr. Alžbeta Ožvaldová - starostka mestskej časti
Partneri garanta	Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky
Realizátor	Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice 2019 až
Začatie a ukončenie projektu	2023
Stav projektu pred realizáciou	Mestská časť má k dispozícii nájomné byty, ktoré poskytuje matkám s maloletými deťmi
Cieľ projektu	Umožniť bývanie v malometrážnych bytov pre matky s deťmi
Výstupy	Počet obyvateľov využívajúcich poskytnuté byty
Používatelia	Matky s deťmi
Indikátory monitoringu	Počet obyvateľov využívajúcich poskytnuté byty
Predpokladané finančné náklady	Len z prostriedkov žiadateľa pri nájme bytu

Vyhodnotenie projektového zámeru č. 4

Po prijatí Všeobecne záväzného nariadenia č. 8/2019 o nájme bytov bolo v r. 2020, z celkového počtu 13 uvoľnených bytov, 10 pridelených úplným rodinám s maloletými deťmi alebo osamelým matkám s maloletými deťmi.

Jeden jednoizbový byt bol pridelený učiteľke ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, garsónka bola pridelená zamestnancovi mestskej časti, dvojizbový byt bol pridelený manželom, z ktorých jeden je ťažko zdravotne postihnutý.

Nájomné byty nie sú špecifikované ako malometrážne a požiadať o ich pridelenie môže každý obyvateľ, spĺňajúci podmienky VZN.

4. Záver

V KPSS, v analytickej časti, autori na str. 25 konštatujú, že v kategórii obyvateľov v poproduktívnom veku „je možné sledovať postupný nárast, čo odzrkadľuje negatívny vývoj v podobe starnutia populácie.“

V texte sa ďalej uvádza, že „je potrebné riešiť sociálne zabezpečenie pre seniorov“ a na str. 29 sa píše, že „na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na starších obyvateľov“.

Napriek týmto konštatovaniám, platný KPSS nedefinuje potrebu rozšíriť poskytovanie sociálnej služby o pobytovú sociálnu službu.

V súčasnosti poskytujú Podunajské Biskupice opatrovateľskú službu, prepravnú službu, odľahčovaciu službu a sociálnu službu v dennom centre.

Od 1. marca 2021 sme rozšírili ponuku sociálnych služieb a v spolupráci s Asociáciou samaritánov Slovenskej republiky zabezpečujeme poskytovanie novej sociálnej služby-

monitorovanie a signalizácia potreby pomoci – SOS gombík. Sociálna služba je poskytovaná osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Aktuálne ju poskytujeme 2 obyvateľom Podunajských Biskupíc.

K najžiadanejším sociálnym službám patrí poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov, ktorú je na základe Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „štatút“) povinné poskytovať, resp. zabezpečovať mesto Bratislava **a poskytovanie sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby** (ďalej len „ZOS“).

Na základe zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) **je obec povinná zabezpečovať sociálne služby v určenom rozsahu** a podľa štatútu, Čl. 32, ods. 10, písm. e), bod 1 – **mestská časť poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby** a v dennom stacionári.

ZOS poskytuje pobytovú sociálnu službu na určitý čas (zväčša 3-6 mesiacov) pre osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby, ak im nie je možné poskytnúť opatrovateľskú službu.

V ZOS sa poskytuje okrem opatrovania aj soc. poradenstvo, soc. rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a pod.

Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky eviduje počty vydaných rozhodnutí na sociálnu službu podľa druhu sociálnej služby:

Druh sociálnej služby	Počet žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu		
	2018	2019	2020
Zariadenie opatrovateľskej služby	41	40	34
Zariadenie pre seniorov	46	53	46
Denný stacionár	4	2	1
Opatrovateľská služba	48	43	43
Prepravná služba	0	0	0

Obec poskytne alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby na základe písomnej žiadosti odkázanej osoby.

Podľa § 75, ods. 1, písm. a) bod 3 zákona o sociálnych službách je obec povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o poskytovanie tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa požiadala obec a poskytuje sociálnu službu v zariadení opatrovateľskej služby.

Mestská časť zatiaľ neposkytla príspevok na prevádzku neverejnemu poskytovateľovi, poskytovanie sociálnej služby sa podarilo zabezpečiť u verejného poskytovateľa, alebo nebola podaná písomná žiadosť odkázanej osoby na zabezpečenie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa.

Predpokladáme, že tento stav nie je udržateľný. V rozpočte na rok 2020 bola na účel príspevku na prevádzku na zabezpečenie sociálnej služby vyčlenená symbolická suma 20 000 eur.

Mestá a obce, ktoré disponujú vlastnými zariadeniami opatrovateľskej služby, poskytujú svojim obyvateľom sociálnu službu v súlade s odporúčaniami odborníkov- služba je ľahko dostupná v známom, komunitnom prostredí, nie je potrebné vytrhávať zraniteľných, na pomoc druhých odkázaných obyvateľov z ich prirodzeného prostredia, od ich priateľov, susedov, známych miest.

Obyvateľom Podunajských Biskupíc je sociálna služba v zariadení opatrovateľskej služby poskytovaná v iných mestských častiach – zväčša v Ružinove, Dúbravke, Petržalke, Starom Meste.

Na území mestskej časti sa nenachádza žiadne verejné alebo neverejné zariadenie opatrovateľskej služby.

Bez pochyb, vlastné zariadenie opatrovateľskej služby, je skutočnou službou obyvateľom.

Ideový zámer, resp. štúdia realizovateľnosti vybudovania zariadenia opatrovateľskej služby, ktorá by preverila vnútorné a vonkajšie podmienky a pripravila finančnú analýzu, by mohla byť prvým krokom.